

Poleg kačjih pastirjev pa so dijaki ta dan spoznali še ličinke močerada *Salamandra salamandra*, potočno postrv *Salmo trutta*, koščaka *Austropotamobius torrentium*, pozidno kuščarico *Podarcis muralis*, za piko na »i« pa smo ob koncu dneva ujeli še modrasa *Vipera ammodytes*.

Delovanje tabora pa nikakor ni bilo omejeno le na središče Slovenije. Na Ljubljanskem barju so udeleženci popisali šakale z metodo izzivanja s predvajanjem posnetka, se pridružili delovni akciji v sklopu projekta »Izboljšanje habitata močvirske sklednice« in pomagali odstranjevati invazivno kanadsko zlato rozgo na območju Gmajnice – Curnovec. Življenje močvirske sklednice jim je predstavil Gregor Lipovšek. Taborske popoldneve sta popestrili še dve predavanji, in sicer Zveri v Sloveniji (doc. dr. Miha Krofel, Oddelek za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta) in Invazivne rastlinske vrste (doc. dr. Nejc Jogan, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta). Poln dogodivščin je bil tudi prosti dan, ko so udeleženci obiskali fosilno morsko obalo na Vačah in Pustolovski park GEOSS, zvečer pa so pripravili piknik in prespali pod zvezdami.

(M. VRHOVNIK & J. MLADENVIČ)

BIOBLITZ 2015

KRATKO POROČILO O IZVEDBI AKTIVNOSTI SLOVENSKEGA ODONATOLOŠKEGA DRUŠTVA

V organizaciji Zavoda RS za varstvo narave - Območne enote Maribor in Urada za UNESCO - Slovenske nacionalne komisije za UNESCO se je v sodelovanju z občino Veržej ter več kot 80 strokovnjaki in raziskovalci med 12. in 13. junijem 2015 v Veržeju odvil nadvse zanimiv družaben, izobraževalni in doživljajski dogodek »BIOBLITZ 2015 – 24 UR Z REKO MURO«.

Namen prvega slovenskega dogodka »BIOBLITZ« je bil, da skupina znanstvenikov, naravoslovcev in prostovoljcev različnih društev ter ustanov, skupaj z otroki vrtecev in šol ter domačini, preživi 24 ur ob reki Muri in doživi

njeno biotsko pestrost, posebnosti in lepote. V okviru 24-urnega raziskovanja biodiverzitete, narave in kulture ob reki Muri se je tako v Veržeju za vse generacije obiskovalcev zvrstilo veliko število eksperimentalnih in ustvarjalnih delavnic, vodenih raziskovalnih sprehodov, terenskih popisov vrst, predavanj, dokumentarnih filmov in razstav v naravi. V Slovenskem odonatološkem društvu smo na dogodku »BIOBLITZ 2015 – 24 UR Z REKO MURO« sodelovali z dvema terenskima delavnicama in predavanjem. Aktivnosti smo izvedli v petek, 12. junija 2015.

Terenski delavnici, ki ju je vodil Damjan Vinko, sta bili namenjeni prikazu metode dela odonatologov s prikazom vrst na izbranih lokacijah. Prve delavnice se je udeležilo 11 dijakinj Gimnazije Ljutomer in je trajala šolsko uro, druge pa sta se udeležili dve domačinki iz Veržeja in je trajala s sprehodom vred dobro poldruge uro. Z dijakinjami smo si ogledali dve lokaliteti v neposredni bližini baznega tabora dogodka v Veržeju. Vzorčenja se večina deklet ni želela poslužiti, tako je delavnica potekala v stilu »... vodja, pokaži, kaj nam lahko uloviš...« in predstavitve biologije kačjih pastirjev v bolj sproščenem okolju, kot so ga šolarke sicer navajene. Njihovo nasprotje sta bili popoldanski domačinki, ki sta se z metuljnico ob gramoznici južno od Dokležovja z veseljem spoprijeli. Poskusile so se tudi v določanju predstavnikov rodov ploščcev in modračev. Kot je razvidno iz priloge, smo na delavnicah opazili 17 vrst kačjih pastirjev.

TABELA 1: Seznam opaženih vrst kačjih pastirjev na dogodku »BIOBLITZ 2015 – 24 UR Z REKO MURO«.

<p>VERŽEJ, VERŽEJ, MRTVICA 45 M JZ OD BABIČEVEGA MLINA, GKX: 589731 GKY: 161532, 12-VI-2015, LEG. D. VINKO, DET. D. VINKO</p> <p>VRSTE: <i>Coenagrion puella</i>, <i>Anax imperator</i>, <i>Cordulia aenea</i></p>
<p>VERŽEJ, VERŽEJ, REKA MURA 90 M V OD BABIČEVEGA MLINA, GKX: 589875 GKY: 161554, 12-VI-2015, LEG. D. VINKO, DET. D. VINKO</p> <p>VRSTE: <i>Calopteryx virgo</i>, <i>Gomphus vulgatissimus</i>, <i>Onychogomphus forcipatus</i>, <i>Crocothemis erythraea</i></p>
<p>VERŽEJ, DOKLEŽOVJE, GRAMOZNICA RIBNIK TAŠKAL J OD VASI DOKLEŽOVJE, GKX: 590856 GKY: 162111, 12-VI-2015, LEG. D. VINKO, DET. D. VINKO</p> <p>VRSTE: <i>Calopteryx virgo</i>, <i>Ischnura elegans</i>, <i>Coenagrion puella</i>, <i>Platycnemis pennipes</i>, <i>Aeshna isoceles</i>, <i>Anax imperator</i>, <i>Anax parthenope</i>, <i>Somatochlora flavomaculata</i>, <i>Epiheca bimaculata</i>, <i>Libellula depressa</i>, <i>Orthetrum albistylum</i>, <i>Orthetrum cancellatum</i>, <i>Orthetrum brunneum</i>, <i>Crocothemis erythraea</i></p>

V večernih urah smo kot zadnji izvedli predavanje z naslovom »PISANI SVET KAČJIH PASTIRJEV OB REKI MURI«. Predavatelj Matjaž Bedjanič je v sproščenem vzdušju prikazal kačje pastirje kot skupino in predstavil številne izmed 58 vrst kačjih pastirjev, doslej znanih za širše območje Mure.

Ocenjujemo, da so bili udeleženci z vsemi tremi aktivnostmi zadovoljni in jih je kot take vredno ponoviti tudi na naslednjem BIOBLITZ dogodku. Pri izvedbi odonatološkega programa so nadgradnje možne predvsem v dodatnih aktivnostih (npr. terenska delavnica za najmlajše, ustvarjalna delavnica ipd.), a slednjih letos predvsem zaradi pomanjkanja časa prostovoljcev našega društva ni bilo mogoče izvesti. Pa tudi program dogodka je bil postavljen na način, da naše dodatne vsebine ne bi bile preveč smiselne.

Ob zaključku poročila bi organizatorje dogodka za njegovo izvedbo vsekakor pohvalili – organizacijsko gledano je izvedba takšnega projekta vsekakor zahtevna. Organizator je k projektu pritegnil veliko partnerjev, ki jih je vsebinsko primerno vpel. Za promocijo je bilo dobro poskrbljeno, žal je po naših informacijah edino obveščanje med lokalnim prebivalstvom šepalo. Morebiti bi si tudi želeli več interakcij med posamezniki, izvajalci programov, predvsem med nevladniki in vladniki. Kakor naše aktivnosti, pa ima tudi BIOBLITZ velik potencial za svojo rast. Izobraževalne vsebine so bile na samem dogodku zagotovo smiselne in kakovostno vključene, v prihodnje pa predlagamo, da se vzporedno dogodku nameni tudi več raziskovalnih vsebin (npr. popisovanje območja), ki bi še dodatno obogatile tak dogodek. Morebiti tudi kakšna zaključna medijska izjava vseh vpletenih o stanju narave preučevanega območja ne bi bila odveč.

(D. VINKO & M. BEDJANIČ)

SODOVANJE 2015

TERENSKI VIKEND NA GORENJSKEM Z MAHOVNO DEVO *AESHNA SUBARCTICA ELISABETHAE*

Pred dvema letoma, v letu 2013, smo na pobudo Andreje Škvarč iz Zavoda RS za varstvo narave - Območne enote Kranj (ZRSVN OE Kranj), v Slovenskem odonatološkem društvu, skupaj še z Javnim zavodom Triglavski narodni park (TNP), konec junija organizirali odonatološki terenski vikend – SODOvanje. Naš namen je bil raziskati favno kačjih pastirjev na nekaterih izbranih lokacijah na Gorenjskem (VINKO, 2013). Terene, na katere smo se odpravljali iz Zgornje Radovne, smo takrat ocenili za uspešne, čeprav do precej visokoleteče zastavljenih ciljev (tj. najdbe nove vrste kačjega pastirja za Slovenijo), takrat nismo dospeli. Izrazili pa smo željo po ponovnem tovrstnem sodelovanju, ki se ga je Andreja lotila že takoj prihodnje leto. A se v 2014 nikakor nismo uspeli uskladiti oz. ko smo se že, nam je deževno vreme prekrizalo načrte. Morali smo počakati še leto dni in tako smo s prej omenjenimi inštitucijami v 2015 ponovili organizacijo SODOvanja - terenskega vikenda Slovenskega odonatološkega društva na Gorenjskem. Že uvodoma je vsekakor na mestu, da se v imenu SOD zahvalimo